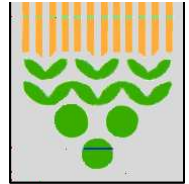

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: 2010/7

HUBUBAT BÜLTENİ

01.07.2010

1-) TMO HUBUBAT ALIMLARI VE FİYATLARI

HUBUBAT

2010/2011 Hububat Alım Döneminde 17 Mayıs 2010 tarihinde gerek üreticiler, gerekse tüccar ve sanayicilerden taahhütname karşılığı alım yapılması konusunda işyerlerimize talimat verilmiş, 02 Haziran 2010 tarihinde aşağıdaki fiyatlar açıklanmış olup, üreticilerden peşin ve emanet, tüccar ve sanayicilerden ise emanet alımlar başlamıştır. "Yerinde emanet alım" uygulama esasları 18 Haziran 2010 tarihinde işyerlerine talimatlanmıştır.

2010/2011 DÖNEMİ TMO MÜDAHALE ALIM VE SATIŞ FİYATLARI (TL/TON)

CİNSİ		MÜDAHALE ALIM FİYATI				SATIŞ FİYATI	
		HAZİRAN- TEMMUZ- AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	KASIM	ARALIK
MAKARNALIK BUĞDAYLAR	MAKARNALIK BUĞDAY	575	585	595	605	675	685
	DÜŞÜK VASIFLI MAKARNALIK BUĞDAY	470	480	490	500	550	560
EKMEKLİK BUĞDAYLAR	ANADOLU BEYAZ SERT	550	560	570	580	645	655
	ANADOLU KIRMIZI SERT	550	560	570	580	645	655
	BEYAZ YARI SERT	520	530	540	550	610	620
	KIRMIZI YARI SERT	520	530	540	550	610	620
	DİĞER KIRMIZI ve BEYAZ	490	500	510	520	575	585
YEMLİK BUĞDAYLAR	440	450	460	470	515	525	
ARPA-ÇAVDAR-TRİTİKALE-YULAF		415	425	435	445	485	495
ASGARİ ALIM (ARPA-ÇAVDAR-TRİTİKALE VE YULAF)		350	360	370	380	410	420

Tablo: 1

Ayrıca Bakanlığımızca 2010 yılı ürünü buğday için 50 TL/Ton, arpa, çavdar, yulaf, tritikale için 40 TL/Ton prim ödenmektedir.

01.07.2010 tarihi itibarıyla 184.691 ton buğday ve 326.551 ton arpa, 45 ton çavdar ve 11 ton yulaf olmak üzere toplamda **511.298 ton** ürün peşin olarak alınmış olup, alımlarımız devam etmektedir.

2008/2009 ALIM DÖNEMİ MISIR ve ÇELTİK

2008/2009 döneminde 430 TL/Ton fiyat üzerinden 25.08.2008 tarihinde başlayan mısır alımları kapsamında 832.378 ton mısır peşin olarak, 13.432 ton mısır ise emanet olarak alınmıştır. Alım fiyatlarına ilave olarak Bakanlığımızca **36 TL/TON** prim ödemesi yapılmıştır.

2008/2009 dönemi çeltik alımları aşağıda Tablo:2'de belirtilen müdahale fiyatları üzerinden 23.09.2008 tarihinde başlamış, bu kapsamda 501 ton peşin, 4.446 ton emanet ve 131.127 ton yerinde emanet alım yapılmıştır.

2008/2009 DÖNEMİ TMO ÇELTİK MÜDAHALE ALIM FİYATLARI

ÇEŞİDİ	ALIM FİYATI* (TL/TON)
BALDO ÇELTİK	960
OSMANCIK VE DİĞER UZUN TANELİ ÇELTİKLER	870
ORTA TANELİ ÇELTİKLER	790
KISA TANELİ ÇELTİKLER	720

Tablo: 2

* Alım fiyatlarına ilave olarak Bakanlığımızca **90 TL/TON** prim ödemesi yapılmıştır.

Çeltik üretiminde 2008 yılında rekor üretime rağmen, uygulanan emanet alım politikaları yanında yerinde emanet alım sistemi ile piyasaların oluşumu sağlanmış ve üreticiler ürünlerini TMO'ya satmak yerine yüksek fiyattan piyasaya satmayı ya da kredi kullanarak bekletmeyi tercih etmişlerdir. Uygulanan politikalar ile piyasalar üretici lehine gelişmiş ve TMO minimum seviyede (501 ton) alım yapmıştır.

Mısır ve çeltik ürünlerinde emanete ürün bırakan tüm kesimlere makbuz senedi karşılığı kredi kullanma imkanı sağlanmış ve kredi faizinin %25'i TMO tarafından karşılanmıştır. Üreticiler ve üreticilerin ortağı olduğu kooperatif ve birlikler ile ÇKS belgesi alan Resmi Kurumların talepleri halinde ise ürün bedellerinin %30'u kadar avans ödemesi yapılmıştır.

2009/2010 Mısır Alım Dönemi;

31 Ağustos 2009 tarihi itibarıyla üretici, sanayici ve tüccar ayrımı yapılmaksızın taahhütname karşılığı alım, 10 Eylül 2009 tarihinde ise 450 TL/Ton fiyat üzerinden peşin ve emanet alımlar başlamıştır. Bu kapsamda 30.06.2010 tarihi itibarıyla 183.470 ton peşin 79.404 ton emanet alım yapılmıştır. 31 Ocak 2010 tarihi itibarıyla emanet alımlar sona ermiştir. Emanete alınan mısırların son çekim tarihi ise 31 Mayıs 2010 tarihinde sona ermiştir. Emanet alınan 79.404 ton mısırın 352 tonu peşine dönmüş, 79.052 tonu ise iade edilmiştir.

2009 yılı üretim miktarı ise 4,25 Milyon ton olarak gerçekleşmiştir. (2009 TÜİK)

Bakanlığımızca 2009 yılı mahsulü dane mısır için **40 TL/TON** destekleme primi ödemesi yapılmıştır.

2009/2010 Dönemi Çeltik;

TÜİK 2009 yılı verilerine göre, çeltik üretimi 2008 yılına göre % 0,4 oranında azalarak 750 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Ekiliş miktarı ise önceki yıla göre yaklaşık % 3 azalarak 96.755 ha olmuştur. Bakanlığımızca 2009 yılı ürünü çeltik için **100 TL/Ton** destekleme primi ödenmiştir.

2009/10 hasat dönemi öncesi ve hasadın başlamasıyla birlikte piyasalar TMO'ca yakından takip edilmiştir. Bu dönemdeki çeltik ithal maliyetlerinin yurtiçi piyasa fiyatları civarında seyretmesi yanında 2008 yılında uygulanan emanet ve yerinde emanet alım politikaları sonucu ürününü bekleterek arzı zamana yayan üreticilerin ürünlerini değerinden sattıklarını görmeleri üreticilerin yoğun hasat döneminde ürünlerini piyasaya sürmemelerini sağlamış ve bunun sonucu piyasa fiyatları dengelenmiştir. Piyasa fiyatlarının üretici beklentisini karşılaması nedeniyle de TMO müdahale alım fiyatı açıklama gereği duymamıştır.

2010/2011 dönemi mısır ekilişleri devam etmektedir.

2010/2011 dönemi çeltik ekilişleri tamamlanmış olup bitki gelişiminin iyi olduğu gözlemlenmiştir. Şube Müdürlüklerimizden alınan değerlendirmeler neticesinde; 2009 yılında 97 bin hektar olan çeltik ekim alanının, 2010 yılında sulama sıkıntısının olmaması ve yeni çeltik ekim alanlarının açılması nedeniyle yaklaşık % 16'lık artışla 113 bin hektar olacağı, 2009 yılında 750 bin ton olan çeltik üretiminin ise yeni ekim alanlarının açılması ile birlikte verimdeki artışa bağlı olarak 2010 yılında yaklaşık %16'lık bir artışla 873 bin ton civarında gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Piyasa ve TMO stoklarına bakıldığında hasat sezonuna kadar (Eylül ayı sonu) ülkemiz piringç stoklarının yeterli olacağı tahmin edilmektedir.

2-) T.M.O. İÇ SATIŞ ŞEKİLLERİ, ESAS VE FİYATLARI İLE BORSA FİYATLARI

A-) İÇ SATIŞ ŞEKİL VE ESASLARI

Yeni alım kampanyasına girilmiş olması nedeniyle hububat satışlarımız –mısır, pirinç ve mercimek hariç- 01.06.2010 tarihi itibarıyla durdurulmuştur.

- Peşin Bedel Mukabili Satışlarımız:

Stoklarımızdaki tüm mısırlar peşin bedel mukabili kişi ve kuruluş ayırımı yapılmaksızın satışa verilmektedir.

Stoklarımızda bulunan tüm pirinçler ve kırmızı iç mercimekler kişi ve kuruluş ayırımı yapılmaksızın 100 kg'a kadar satılabilmektedir.

Peşin bedel mukabili satışlarımızda; Talep sahiplerince yatırılan emtia bedelleri TMO " Alınan Sipariş Avansları" hesaplarına alınır. Teslimat süresince TMO fiyat ve ücretlerinde değişme olursa değişiklik teslimatı yapılmamış mala aynen yansıtılır. Alıcı mal almaktan vazgeçerse, bakiye mal bedeli alıcıya iade edilir. Ayrıca teslim anında satışların her hangi bir sebeple TMO tarafından durdurulması halinde teslimatı yapılmamış malın bedeli talepleri halinde alıcıya iade edilir veya satışların yeniden açılmasını müteakip cari fiyat, ücret ve esaslarla teslimata devam edilir.

Paranın banka TMO hesabına alınmış olması satış için kabul anlamına gelmemektedir. Ayrıca, işyeri bilgisi dışında banka hesabına para yatırılmış olması durumunda akit ve zımni kabul anlamı doğmamaktadır.

- Mamul Madde İhracatı Karşılığında Yapılan Satışlarımız:

Mamul Madde imalatçı-ihracatçılara, yapmış oldukları ihracat karşılığında, 01 Mart 2010 tarihinden itibaren başlanılan mısır satışlarımız bu dönem 30 Temmuz 2010 tarihinde sona erecektir.

- Maniplasyon ücretleri:

Açık yığın, MAYDÜ ve Nodalarda 5,00 TL/Ton,

Tüm kapalı depolarda 7,50 TL/Ton

Çuvallı hububat satışlarında 7,50 TL/Ton

Mamul madde ihracatı karşılığı yapılan mısır satışlarında 2 \$/Ton olarak uygulanmaktadır.

Ancak, pirinç ve kırmızı iç mercimek satışlarında maniplasyon ücreti alınmamaktadır.

- Nakliye ilave ücretleri:

Şubeler arası nakliye ile oluşan stokların satışlarında 32,00 TL/Ton nakliye ilave ücreti tahsil edilmektedir.

Ancak, Şubeler arası nakliye ile oluşmuş pirinç ve kırmızı iç mercimek stoklarının satışında nakliye ilave ücreti alınmamaktadır.

B) İÇ SATIŞ FİYATLARI

Yeni alım kampanyasına girilmiş olması nedeniyle hububat satışlarımız –mısır, pirinç ve mercimek hariç- 01.06.2010 tarihi itibarıyla durdurulmuştur.

Mısır satış fiyatlarımız Tablo:3'te belirtilmektedir.

MISIR SATIŞ FİYATLARI

ÜRÜN CİNSİ	KOD NO	SATIŞ FİYATI (TL/TON)
Yerli Mısır	2411	580

NOT: Maniplasyon ve Nakliye İlave Ücreti dahil, KDV hariçtir.

Tablo: 3

Pirinç satış fiyatlarımız Tablo:4'te belirtilmektedir.

PİRİNÇ SATIŞ FİYATLARI

CİNSİ	KOD NO	PAKETLİ 5 KG (TL)	PAKETLİ 2 KG (TL)	PAKETLİ 1 KG (TL)
Diğer Uzun Dane(Osmancık)	3651 – 3661	10,00	4,00	2,00
İthal Orta Tane Pirinç (Mısır)	3697	10,00	4,00	2,00
İthal Uzun Tane Pirinç (Tayland)	3695	7,50	3,00	1,50

NOT: Paketleme ücreti, Maniplasyon, Nakliye İlave Ücreti ve KDV dahil, diğer masraflar hariçtir.

Tablo: 4

Kırmızı iç mercimek satış fiyatlarımız Tablo:5'te belirtilmektedir.

KIRMIZI İÇ MERCİMEK SATIŞ FİYATLARI

ÇEŞİDİ	KODU	PERAKENDE SATIŞLAR		
		1 KG (TL)	2 KG (TL)	5 KG (TL)
Diğer İç Mercimekler	3281 3282 3283 3285	2,00	4,00	10,00

NOT: Perakende satışlarda; maniplasyon, paketleme, nakliye ilave ücreti ve KDV dahildir.

Tablo: 5

C) BORSA İŞLEM HACİMLERİ VE FİYATLARI

Borsalarda işlem gören buğday, arpa, çavdar ve yulaf Kuruluşumuzca Eskişehir, Konya, Polatlı, Çorum, Bandırma ve Edirne borsalarından, mısır ise Adana borsasından günlük olarak takip edilmektedir. Haziran ayına ait ortalama fiyatlar Tablo:6'da gösterilmiştir.

BORSA FİYATLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

ÜRÜN ADI	BORSALAR														TMO SATIŞ FİYATI TL/Ton (Haziran)
	ESKİŞEHİR		KONYA		POLATLI		ÇORUM		EDİRNE		ADANA		BANDIRMA		
	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	Fiyat TL/Ton	İşlem Mik. (Ton)	
DURUM BUĞDAYI	-	-	546	439	-	-	487	65	-	-	-	-	-	-	-
ANADOLU KIRMIZI SERT EKM. BUĞDAY	539	34	571	724	595	2.916	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BEYAZ YARI SERT EKM. BUĞDAY	470	94	533	2.490	531	68	-	-	-	-	-	-	524	2.079	-
KIRMIZI YARI SERT EKM. BUĞDAY	-	-	-	-	-	-	510	1.150	529	2.651	-	-	-	-	-
ARPA	380	3.430	391	5.833	381	4.710	344	1.439	-	-	-	-	385	17	-
ÇAVDAR	-	-	306	24	401	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
YULAF	400	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
MISIR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	580
PİRİNÇ*	1.970														2.000
ÇELTİK*	1.038														-
MERCİMEK** (KIRMIZI İÇ)	1.361														2.000

* Pirinç ve Çeltik fiyatları Osmancık çeşidine ait olup, serbest piyasa toptan fiyatlarıdır.

** Mercimek fiyatları Kırmızı İç Mercimeğe ait olup Mersin Ticaret Borsası Haziran ayı fiyatlarıdır.

Tablo:6

3-) DÜNYA HUBUBAT PİYASALARI (Uluslararası Tahıl Konseyi-IGC'nin 24.06.2010 tarih 401 nolu aylık raporuna göredir.)

ÜRETİM

BUĞDAY

Bileşik Devletler, Çin, Avustralya ve İran'da yükselen öngörüler 2010/11 döneminde dünya buğday üretimini 4m. ton arttırarak, kayıtlardaki en yüksek üçüncü düzey olan 664m. düzeyine yükseltti (677m.) Kanada tahminleri önemli ölçüde düştü. Kışlık buğday hasadı kuzey yarımkürede normal şekilde ilerlerken, Kanada'da ve Rusya'nın bazı kesimlerinde yağışlı hava koşulları baharlık ekimini olumsuz yönde etkiledi.

AB'de mahsul tahminleri, daha çok Fransa, Çek Cumhuriyeti ve Polonya'daki daha düşük rekolte öngörülleri nedeniyle, 0.7m. ton düşerek 141.7m. seviyesine geriledi (138.3m.). Ancak Bulgaristan ve Romanya'da öngörüler iyileşti. Nisan ve Mayıs ayındaki yağışsız hava koşulları kuzey-batı Avrupa'da rekolte potansiyelini etkilerken, merkez Avrupa'nın bazı kesimlerindeki aşırı yağışlar zarar vericiydi.

Doğu Kazakistan faydalı yağışlar aldı, ama kuzey-batı büyüme bölgelerindeki mahsul için daha fazlası gerekiyor. Ekim alanlarındaki artışa rağmen, üretimin geçen seneye aynı seviyede, 16.5m. ton düzeyinde olması bekleniyor. Yoğun yağışlar batı Rusya'nın merkez kesimlerinde beklentileri yükseltti, ama Volga bölgesi ve güney mevsimsel olarak kurak geçti. Urallar'da yağışlar baharlık buğday için faydalıydı, ama Sibirya'da ekimleri daha da geciktirdi. Buğday ekimlerindeki belli belirsiz artışa rağmen, kış nedeniyle kayıpların artması nedeniyle hasat edilen alanın daha düşük olması bekleniyor. Ortalama rekolte varsayarak, Rusya'da üretimin önceki düzeyinden değişmemesi ve 57.0m. ton seviyesinde kalması tahmin ediliyor (61.7m.). Doğuda ve güneyde bazı bölgelerde kuraklığın devam etmesine rağmen, Ukrayna'nın çoğu kesiminde elverişli koşullar kışlık buğday gelişimini arttırdı. Buğday ekimleri bu yıl %4 arttı, ama kış nedeniyle ölümlerin fazla olması nedeniyle hasat alanlarının %3 daha düşük olması ve 6.4m. ha seviyesine gerilemesi bekleniyor. Üretimin geçen aya göre 0.2m. ton daha yüksek olmasına rağmen, geçen seneye göre %9 düşerek, 19.0m. ton seviyesinde olması tahmin ediliyor.

Yağışlı ve soğuk havalar batı Kanada'da ekimleri ve mahsulün çıkmasını geciktirmeye devam ederken, Saskatchewan'ın gerisinde ilerleme en uzakta. Buradaki ekimler Haziran'ın üçüncü haftası itibarıyla sadece beşte dört oranında tamamlanmıştı ve geniş alanlar halen tohumlanmamıştı. Kanada'da buğday ekilen toplam alanın şu anda önceki tahmin düzeyi olan 9.4m. ha'nın ve 2009'daki 10.0m. ha seviyelerinin gerisinde, 8.6m. ha seviyesinde olması bekleniyor. Sonuç olarak üretim tahminleri geçen yılın bol mahsulünden %17 kadar düşük olup, 2.0m. ton kadar azalarak 22.0m. seviyesine geriledi ve bunun 2.8m. (5.4m.) kadarı makarnalık buğday.

Birleşik Devletler'de Sert Kırmızı Kışlık (HRW) buğday hasadından güney Ovalarından gelen erken haberler yüksek rekolte, ama düşük protein içeriği gösterdi. Bazı kesimlerde soğuk ve yağışlı hava gelişmeyi geciktirmesine rağmen, kışlık buğday hasadı genel olarak geçen seneye göre çok daha iyi durumda. Ekim alanlarında 1970 yılından beri en düşük düzey olan %13 azalmaya rağmen, kışlık buğday üretimi daha yüksek rekolte nedeniyle geçen yıldan sadece %4 düşüş olarak 40.0m. ton seviyesinde tahmin edildi. Tam buğday üretim tahminleri 2.0m. ton artarak 56.0m. seviyesine yükseldi (60.3m.). Baharlık buğday büyüme koşulları genellikle elverişli kaldı. Makarnalık buğday ekimleri düşecek gibi görünüyor, ama "diğer baharlık buğday" alanlarının geçen seneye göre %4 daha yüksek olacağı tahmin ediliyor. Ancak geçtiğimiz ay kuzey Ovalarının bazı kesimlerinde devam eden yağışlar ekimlerin tamamlanamamasına neden olabilir.

Çin'de kışlık buğday hasadı güney büyüme bölgelerindeki yağışlarla kesintiye uğradı, ancak diğer yerlerde koşullar genellikle elverişliydi. Rekolte için geçen senenin rekor seviyelerine ulaşması beklenmese dahi, üretim tahminleri 2.0m. ton yükselerek 111.0m. seviyesine ulaştı (115.1m.). Kurak koşullar ve yüksek sıcaklıklar İran'da buğdayın olgunlaşmasına ve hasadına fayda sağladı. Rekolte beklentileri ortalamanın üzerinde ve üretim tahminleri geçen aya göre 0.5m. yükselerek 14.5m. ton ile 2007'deki rekor seviyeye yaklaşıyor (12.0m.). İki yıldır kuraklık nedeniyle azalan mahsulden sonra, Irak üretiminin %60 sığrama yaşayarak 2.1m. ton seviyesine çıkması tahmin ediliyor.

Kuzey Afrika'da arazi işleri yağışsız hava koşullarından destek aldı. Merkez bölgelerde hasadın normalin üzerindeki Haziran başı sıcaklıkları ile hızlandı. Fas'ta üretimin geçen yılın rekor 6.4m. ton seviyesinden 4.0m. seviyesine düşmesi bekleniyor. Bu da rekolte için istisnai şekilde yüksek olduğu 2009'daki ekim alanlarından düşüş ile takip ediliyor Cezayir'de ise 3.0m. ton ile ortalamanın üzerinde mahsul tahmin ediliyor (3.5m.).

Arjantin'in doğu kesimlerinde yağışlar ekim koşullarını iyileştirdi, ama La Pampa, Buenos Aires ve Cordoba illerinin bazı kesimleri dahil olmak üzere batı ve güney bölgeler yağışsız kaldı. İki yıllık zayıf mahsulden sonra, ekimlerde %35'lik bir artış öngörülerek, verimi 12.0m. ton seviyesine çıkarması bekleniyor. (8.0m.).

Batı Avustralya'da ve güney Queensland'de daha fazla yağışa ihtiyaç olmasına rağmen, Avustralya'da, özellikle güney-doğuda görülen faydalı yağışlar toprağın nemini yeniledi. Zayıf fiyatlar ve artan girdi maliyetleri nedeniyle alanda öngörülen %2'lik düşüşe rağmen, üretimin yine geçen sene ile aynı 22.0m. ton seviyesinde olması bekleniyor. Doğu Avustralya'da önemli ölçüde iyileşen öngörüler nedeniyle bu rakam Mayıs ayından 1.0m. ton daha yüksek. Güney Afrika'da, Batı Burnu'nun çoğu kesiminde devam eden kuraklık ekimleri yavaşlattı ve kış başı buğdayının gelişimi için daha fazla yağış gerekiyor. Mahsul öngörüsü geçen sene ile aynı, 2.0m. ton seviyesinde öngörülüyor.

MISIR

CIS (Bağımsız Devletler Topluluğu) ve Uzak Doğu Asya'da yukarı doğru revizyonları takiben, 2010/11 dönemi dünya mısır üretim tahminleri 2m. ton artarak, rekor 824m. seviyesine çıktı (806m.). Birleşik Devletler, Çin ve Meksika'da önemli ölçüde daha yüksek mahsul bekleniyor. Hasat edilen toplam alan tahmini %1.1 artarak 156.2m. ha. seviyesine çıktı ve ortalama rekolte 5.3 ton/ha seviyesinde öngörüldü (5.2 ton/ha.).

ABD'de hava koşulları Haziran ayında önemli ölçüde düzeldi. Ekimlere erken başlanması nedeniyle rekolte trendden biraz daha yüksek, ama geçen yılın rekor seviyesinden daha düşük olması bekleniyor. Ekim alanlarındaki %4 artış ve ortalama terkler varsayarak, mahsul tahmini son rapora göre değişmedi ve geçen seneden 7.0m. daha yüksek olan rekor 340.0m. ton seviyesinde kaldı.

Kanada'da mısır için büyüme koşulları genellikle elverişli kaldı. Son yağışlardan sonra normal mahsul gelişimi için daha sıcak ve kuru havaya ihtiyaç var. Alanın geçen seneye benzer olması bekleniyor, ama rekolte tahminlerinin iyileşmesiyle, üretim %9 daha yüksek olan 10.5m. ton seviyesinde öngörüldü.

AB'de mahsul genel görünümü genellikle elverişli kalıyor. Verimli toprak neminin Macaristan ve Romanya'da üretimi sırasıyla 8.2m. ton (7.5m.) ve 8.4m. (7.4m.) seviyelerine çıkarması bekleniyor. Birliğin en büyük üreticisi olan Fransa'da verimin geçen sene ile neredeyse aynı olan 15.3m. ton seviyesinde olması tahmin ediliyor. Daha yüksek rekolte varsayarak, AB'de toplam mısır mahsulünün %3 artarak 58.9m. ton seviyesine çıkması bekleniyor.

Ülkenin doğusu ve güneyi kısmen fazla kurak kalsa da, faydalı yağışlar ve sıcak hava koşulları Ukrayna'da mahsul gelişimine yaradı. Arazi tahminleri 0.2m. ha. artarak 2.7m. seviyesine çıkarken (2.2m.), verim tahmini öncekinden 1.0m. ton daha yüksek olarak, 12.5m. seviyesinde (10.5m.). Rusya'da da ekim alanlarının artan yurtiçi talebe karşılık olarak genişlemesi bekleniyor. İyileşen büyüme koşullarını yansıtarak, mahsul tahminleri 0.3m. ton yükselerek 5.3m. seviyesine çıktı (4.0m.). Çin'in güney-doğu ve merkez kesimlerinde verimli yağışlar mahsule yaradı, ama özellikle Manchurya'da olmak üzere kuzey-doğuda daha fazla yağışa ihtiyaç var. Biraz daha geniş alanlar ve rekoltelerdeki artış beklentileri nedeniyle, üretim tahminlerinin önceki düzeyinden değişmeyerek %5 artması ve 162.0m. ton olması bekleniyor.

ARPA

Rusya, Kanada, AB ve Avustralya mahsullerindeki aşağı doğru revizyonları takiben, 2010/11 dünya arpa üretim tahminleri 4.0m. ton geriledi, geçen yıla göre %7 kesintiye uğradı ve 137.3m. seviyesine indi. Bazı ülkelerdeki elverişsiz hava koşulları ve cazip olmayan fiyatlar nedeniyle, toplam alan tahminleri bir yıl öncesine göre %5 düşerek 52.9m. ha. seviyesine geriledi ve ortalama global rekolte 2.6 ton/ha seviyesinde öngörüldü. (2.7 ton/ha.).

Çoğunlukla daha kârlı buğday ve kolzaya ulaşmak için, AB toplam arpa alanı tahminlerinin %9 düşerek 12.6m. ha. seviyesine gerilemesi tahmin edildi ve benzer düşüşlerin kışlık ve baharlık buğday türlerinde de yaşanması beklendi. 2010/11 piyasa yılından başlamak üzere, arpa için otomatik müdahale alımının sona ermesi de ekim kararlarını etkiledi. 4.4 ton/ha düzeyindeki ortalama rekolte tahminleri ile 2009/10'da olduğu gibi, AB üretiminin %10 düşerek 55.7m. ton seviyesine gerilemesi öngörüldü. En büyük düşüşlerin Fransa, Almanya ve Birleşik Krallık'ta görülmesi bekleniyor. Kuzey-batı Avrupa'da Nisan ve Mayıs aylarında beklenen kuraklık da özellikle Fransa'da arpa kalitesini etkileyebilir. Arpanın en çok baharda ekildiği Rusya'da mahsul tahminleri 2.0m. ton azalarak 16.0m. seviyesine geriledi (17.9m.). Özellikle Sibiryadaki soğuk ve yağışlı hava ekim alanlarında %9'luk bir azalmaya neden oldu. Batı Kanada'da, özellikle Saskatchewan'daki yağışlı koşullar, ekimlerin tamamlanmasına engel oldu ve araziler geçen yıla göre %10 azaldı. Mahsulün önceki tahmin düzeyinden 1.0m. ton azalarak 8.0m. ton seviyesine gerilemesi (9.5m.) tahmin ediliyor.

Kuzey Afrika'da genellikle yağışsız geçen havalar Fas'ta hasadı hızlandırdı. Geçen yılın rekor seviyelerinden önemli ölçüde düşük olması beklenen rekolte ile üretimin geçen aya göre değişmeden, 2.5m. ton seviyesine düşmesi tahmin ediliyor (3.8m.). Güney yarımkürede ekimler Avustralya'da genellikle elverişli koşullar altında oldukça iyi ilerledi. Kilit üretim bölgelerinde geniş yayımlı yağışlar alındı, özellikle Batı Avustralya'da daha fazlasına ihtiyaç var. Ekimlerin %9 düşerek 4.1m. ha. seviyesine gerilemesi ve üretimin 7.5m. ton seviyesine inmesi bekleniyor. (8.1m.).

TÜKETİM

BUĞDAY

2010/11 döneminde dünya buğday tüketimi tahminleri daha çok yemlik kullanımdaki artışlar nedeniyle, geçen aya göre 4m. ton daha yüksek olup, 658m. seviyesindeydi (649m.). Bu rakam bol global arzları ve bazı ülkelerde mısır yönelik cazip ithalat fiyatlarını yansıtarak 3m. ton artarak 109m. seviyesine çıktı (109m.). Pasifik Asya'daki yem üreticileri son haftalarda yeni mahsul yemlik buğday alımlarını arttırarak, Güney Kore ve Filipinler'de öngörülen kullanımı yükselttiler. Çin'de öngörülen yemlik kullanımı, önceden öngörülenden daha yüksek buğday üretimi ve daralan yurtiçi mısır mevcudiyeti nedeniyle 1.6m. ton artarak 8.0m. seviyesine çıktı (7.0m.). Yem kullanımı ABD, Avustralya ve Kanada'da da hafifçe arttı, ama AB tahminleri yüksek proteinli yağlı küspelerin ve endüstriyel yan ürünlerin daha fazla kullanımı nedeniyle 1.3m. ton düşerek 52.2m. seviyesine geriledi (52.7m.). Dünyada buğdayın gıda olarak kullanımı tahminleri Mayıs ayına göre neredeyse değişmeyerek %0.9 arttı ve 455m. ton seviyesine çıktı. Buğdayın global endüstriyel kullanımı öngörülürü ise 0.4m. ton artarak 22.4m. seviyesine çıktı (20.1m.). Bunun nedeni ise şu anda 0.3m. ton olarak öngörülen (0.2m.) Avustralya'da önceden tahmin edilenden yüksek etanol kullanımı. Geçen yıla göre dünya buğdayının endüstriyel kullanımındaki %11'lik artışın büyük kısmı AB'de artan etanol üretimini yansıtıyor.

MISIR

2010/11 döneminde dünya mısır tüketimi tahminleri geçen aydan 4m. ton daha yüksek, önceki yıldan ise 15m. ton daha yüksek olup, rekor 830m. düzeyinde. Bu yukarı doğru değişim ABD'deki endüstriyel kullanımdaki artışları ve Bağımsız Devletler Topluluğu ve Güney Amerika'nın bazı bölümlerinde öngörülen yemlik kullanımdaki küçük değişiklikleri yansıtıyor. Global yemlik mısır talebi tahmini öncekinden 1m. ton, önceki yıldan ise %1.5 daha yüksek olup, 482m. düzeyinde. Ekonomideki yumuşak bir toparlanma ile gelişmekte olan ülkelerdeki nüfus artışı birleşince, özellikle Asya ve Latin Amerika'da yemlik kullanımının artışına neden olması bekleniyor. Ancak yüksek proteinli yemlerin yüksek arzları bazı bölgelerde talebi kısıtlayabilir. Çin'de yemlik mısır kullanımının 111m. ton artarken (109m.), Vietnam, Güney Kore, Meksika ve Rusya'da da artış olması öngörüldü.

ABD mısır esaslı etanol endüstrisinin olgunluğa yaklaşmasıyla, global endüstriyel kullanımdaki büyümenin 2010/11 döneminde biraz daha yavaşlaması bekleniyor. Ancak toplam endüstriyel talep geçen aya göre 3m. ton daha yüksek olan 224m. seviyesinde tahmin edilirken, 2009/10 tahmini 4m. artarak 216m. seviyesine çıktı. Beklenenden yüksek ABD etanol üretimi her iki yılın tahminlerini yükseltirken, öngörülen etanol kullanımını 2010/11 döneminden 119.4m. ton seviyesine çıkarıyor (115.6m.). Mısır kökenli etanol veriminin AB ve Kanada'da da artması beklenirken, işlem göre miktarlar sırasıyla 3.4m. ton ve 2.1m. ile nispeten iddiasız olacak.

ARPA

Daha düşük yemlik kullanım nedeniyle, 2010/11 döneminde global arpa tüketimi bir ay öncesine göre 1.3m. ton düşerek 141.9m. seviyesine geriledi (142.6m.). Çiftlik yerinde yemleme ve üretilen yemlerde diğer katkı maddeleriyle azalan rekabetçilik nedeniyle, yemlik kullanımın 2009/10 döneminden 1.5m. daha düşük olarak 95.5m. ton seviyesinde olması bekleniyor. Kanada'da yemlik tüketimi bir ay öncesinde göre 0.8m. ton azaldı, 6.0m. seviyesine gerileyerek (7.5m.), azalan üretim öngörülerini ve damıtıcıların kurutulmuş hububatlarının artan rekabetçiliğini yansıttı. Benzer şekilde Rusya'da beklenenden azalan arzlar yemlik kullanım tahminlerini 0.9m. ton indirgeyerek, 11.6m. seviyesine gerilettiler.

Suudi Arabistan'da tüketimin hafifçe artacağı tahmin ediliyor, ama alternatif yemlik maddeleri için artan ithalat ödenekleri büyümeyi sınırlandırabilir. AB için yemlik kullanım tahminleri 0.3m. ton kadar azaldı, ama 40.8m. seviyesi ile neredeyse geçen seneki seviyesinde kaldı. 2010/11 döneminde dünya endüstriyel kullanım tahmini 0.1m. ton artarak 28.4 m. seviyesine çıktı (27.5m.) ve AB'de arpa esaslı etanol kullanımındaki artış ve Latin Amerika ile Asya'da bira tüketimindeki büyümeye yönelik kanıtlarla desteklendi.

STOK

BUĞDAY

2010 dünya buğday üretimi tahminlerinde bu ayki artış daha yüksek öngörülen tüketim ile dengelendi ve 2010/11 dönemi sonunda global stok tahminleri son Hububat Piyasa Raporu'na göre değişmeyerek, son dokuz yılın en yüksek düzeyi olan 201m. ton seviyesinde kaldı (195m.). ABD'de devir tahminleri 0.9m. ton artarak, 1987/88 döneminden beri en yüksek düzey olan 27.0m. seviyesine çıktı (25.3m.). Yükselen üretim öngörülerini Avustralya için devir tahminlerini arttırıyor, ama Kanada'da azalan mahsul stok tahminlerini 1.2m. ton kesintiye uğratarak 4.5m. seviyesine çekiyor (7.0m.). Global stoklardaki yıldan yıla artışın büyük kısmının sırasıyla 20m. ton (18m.) ve 59m. (55m.) seviyesinde öngörülen Hindistan ve Çin'de görülmesi bekleniyor. Devirlerdeki küçük değişiklikler Rusya ve Ukrayna'da bekleniyor, ama Kazakistan stoklarının artacağı tahmin ediliyor.

MISIR

Rekor seviyede dünya mahsulü beklentilerine rağmen, 2010/11 dönemi sonunda stokların (ilgili piyasa yıllarında) artan tüketim nedeniyle daralması tahmin ediliyor. Devir düzeyi geçen seneden 6m. ve Mayıs ayında öngörülenden 5m. daha düşük olarak, üç yılın en düşük düzeyi olan 137m. ton seviyesinde tahmin edildi. Bu ay azalan bu tahmin genel olarak 2009/10 ve 2010/11 dönemlerinde beklenenden yüksek etanol kullanımı nedeniyle öncekinden 6.2m. ton daha düşük olan 40.1m. seviyesinde (40.7m.) öngörülen envanterlerin yer aldığı daha düşük ABD stok rakamlarına bağlandı. Bu, 2006/07 piyasa yılının sonundan beri en düşük devir olup, yurtiçi kullanımın %14'üne karşılık geliyor. Çin'de devir düzeyleri geçen yıla göre biraz yüksek olup, 52.7m. ton seviyesiyle bir yıl öncesinin altında (54.4m.).

ARPA

2010/11 döneminde arpa mevcudiyeti yüksek devir stokları nedeniyle bol kalmalı. Ancak oldukça düşük görünen üretim düzeyi ile kapanış stokları tahmini geçen aya göre neredeyse 4m. ton gerileyerek 34.2m. ton seviyesine indi (38.8m.). AB stoklarının önceki düzeyinden 1.0m. düşerek 14.5m. ton seviyesine gerilemesi bekleniyor (17.1m.). Azalan mahsul tahminleri nedeniyle, Rusya'nın kapanış stokları 0.8m. ton daha düşük düzeyde 1.0m. tahmin edilirken (2.3m.), ABD, Kanada, Ukrayna ve Avustralya'nın devir öngörülerini de azaldı.

30/06/2010 TARİHLİ DÜNYA HUBUBAT FİYATLARI

ÜRÜN KODU	FİYAT ABD\$/Ton
ABD 2HRW	187,20
FRANSIZ EKM. BUĞ.	171,60
ARJANTİN EK	-
ABD 2SRW	190,70
KANADA DURUM 2WAD	214,10
A.B.D HARD AMBER NO1	-
FRANSIZ ARPA	146,20
RUS ARPA	121,90
ABD MISIR (3YC)	148,90
ABD UZUN DANE PİRİNÇ	460,00

(*)30/06/2010 Tarihli Merkez Bankası \$ Satış Kuru: 1,582

(**)KAYNAK: REUTERS

(***)ABD Uzun TANE Pirinç fiyatı 24.06.2010 tarihli IGC Raporuna göre dir.

Tablo: 7

**DÜNYA BUĞDAY ÜRETİM,
TİCARET, TÜKETİM VE STOK MİKTARLARI (MİLYON TON)**

BUĞDAY	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/2010 TAHMİN	2010/2011 ÖNGÖRÜ
ÜRETİM	566	556	628	621	598	609	686	677	664
TİCARET	106	102	110	110	111	110	136	122	120
TÜKETİM	601	594	616	625	610	613	640	649	658
STOK	165	129	138	136	124	121	167	195	201

*KAYNAK: IGC HAZİRAN 2010

Tablo: 8

**DÜNYA MISIR ÜRETİM,
TİCARET, TÜKETİM VE STOK MİKTARLARI (MİLYON TON)**

MISIR	2002/03	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/2010 TAHMİN	2010/2011 ÖNGÖRÜ
ÜRETİM	566	628	713	698	710	795	794	806	824
TİCARET	107	80	76	79	87	101	84	85	88
TÜKETİM	601	647	686	701	725	775	779	815	830
STOK	165	105	135	132	117	136	152	143	137

*KAYNAK: IGC HAZİRAN 2010

Tablo: 9

DÜNYA HUBUBAT ÜRETİMİ (2010 ÖNGÖRÜ MİLYON TON)

ÜLKE ADI	BUĞDAY	ARPA	MISIR
AVRUPA (27 ÜLKE)	141,7	55,7	58,9
ÇİN	111,0	3,3	162,0
HİNDİSTAN	81,0	1,3	19,0
A.B.D.	56,0	4,2	340,0
RUSYA	57,0	16,0	-
KANADA	22,0	8,0	10,5
AVUSTRALYA	22,0	7,5	0,4
TÜRKİYE	18,5	6,4	3,6
UKRAYNA	19,0	11,4	12,5
ARJANTİN	12,0	1,6	20,5
KAZAKİSTAN	16,5	2,1	-
DÜNYA TOPLAMI	664,1	137,3	823,8

*KAYNAK: IGC HAZİRAN 2010

Tablo: 10

DÜNYADA BUĞDAY ÜREten ÜLKELERİN ÜRETİM DURUMLARI (MİLYON TON)

BUĞDAY ÜREten ÜLKELER	2005 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2006 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2007 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2008 ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2009 TAHMİN ÜRETİMİ (MİLYON TON)	2010(24.06.2010) ÖNGÖRÜ ÜRTEİMİ (MİLYON TON)	2010 ÖNGÖRÜ ÜRETİM RAKAMLARINA GÖRE DÜNYA ÜRETİMİNDEKİ PAYI %
UZAK DOĞU	195,4	207,2	216,3	219,8	227,2	222,7	33,5
ÇİN	97,5	108,5	109,3	112,5	116,2	111,0	16,7
HİNDİSTAN	68,6	69,4	75,8	78,6	80,6	81,0	12,2
AVRUPA	138,1	129,5	124,2	156,1	142,9	146,5	22,1
AB-27	122,7	125,1	119,7	151,2	138,4	141,7	21,3
FRANSA	37	35,4	32,8	39,5	38,3	37,9	5,7
ALMANYA	23,7	22,4	20,8	26,0	25,1	25,2	3,8
İNGİLTERE	14,9	14,7	13,1	17,3	14,4	16,0	2,4
ROMANYA	7,6	5,0	2,9	7,8	4,8	6,8	1,0
MACARİSTAN	5,1	4,4	4,0	5,7	4,4	4,9	0,7
BAĞ.DEVL.TOPL.	92,2	85,3	93,6	117,3	113,6	106,9	16,1
RUSYA	47,7	44,9	49,4	63,8	61,7	57,0	8,6
UKRAYNA	18,7	13,8	13,9	25,9	20,9	19,0	2,9
KAZAKİSTAN	11	12,5	16,5	13,0	16,5	16,5	2,5
ABD	57,2	49,2	55,8	68,0	60,3	56,0	8,4
KANADA	26,8	25,3	20,1	28,6	26,5	22,0	3,3
AVUSTRALYA	25,4	10,8	13,6	21,4	21,7	22,0	3,3
PAKİSTAN	21,7	21,7	23,3	21,5	24,0	23,0	3,5
TÜRKİYE	18	17,5	15,5	17,0	18,0	18,5	2,8
ARJANTİN	12,6	14,5	16,4	8,4	8,0	12,0	1,8
SURİYE	4,7	4,9	4,1	2,1	4,0	4,0	0,6
DÜNYA	620,9	597,5	609,1	686,1	676,5	664,1	100,0

*KAYNAK: IGC HAZİRAN 2010

Tablo: 11